

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 900
Letna naročnina L 1.800
Letna inozemstvo L 2.800
Poštno čekovni račun: šte. 24/12410

Leto XV. - Štev. 27 (749)

Gorica - četrtek 4. julija 1963 - Trst

Posamezna številka L. 40

EDINSTVENI PRIZOR VERE, SLAVE IN LEPOTE

Veličastno kronanje Pavla VI. pred Rimom in celim svetom na trgu sv. Petra

Blagoslov Pavla VI. po kronanju

V nedeljo so v Rimu na trgu pred cerkvijo svetega Petra slovesno kronali novoizvoljenega papeža Pavla VI. Očividci in drugi, ki so na licu mesta prisostvovali temu veličastnemu obredu, ki ga Cerkev hrani izrecno za to priliko, pravijo, da ni doslej še nobeno kronanje zavzelo takega obsega. In to bodisi po zunanji okolici, bodisi po enodušnem zanimanju vsega sveta za poslanstvo novega poveljarja Cerkev.

Kljub veliki vročini, so že zgodaj popoldne začeli prihajati ljudje na trg sv. Petra. Slovesnost se je pričela ob šestih zvečer s pontifikalno sveto mašo, ki jo je daroval sam Pavel VI. pred dve sto tisoč ljudmi vseh slojev in narodov. Prisotnih je bilo tudi 93 vladnih odposlanstev z vseh kontinentov. Stirje državni poveljarji so se osebno udeležili slovesnosti in sicer italijanski predsednik Segni, predsednik Brazilije Goulart, irski predsednik De Valera ter belgijski kralj Baldovin in kraljica Fabiola. Angleško kraljico je zastopal norfolški vojvoda. S posebnim zanosom so prvič prisostvovali obredom temnopolti predstavniki mladih afriških držav. Vsi so bili oblečeni v dragocena domača oblačila.

Šest sto časnika je vseh delov sveta pa je s posebne tribune sledilo minuto za minuto dolgemu obredu, zbiralo svoje vtise in ugotovitve in jih potem posredovalo svojim listom in tiskovnim agencijam.

Svoje predstavnike so poslale tudi številne druge verske skupnosti, med temi ruska pravoslavna cerkev. — Celoten obred kronanja je prenašala evrovizija ter 23 tujih radijskih postaj, tako da so kronanju lahko praktično sledili po vsem svetu. Tako se je tudi na zunanost pokazala univerzalnost

Cerkve, ki ne pozna mej in drugih omejitev, ki jih je med narode postavil človek v svoji sebičnosti.

SVEČANI TRENUTEK

Ko se je pod mrak končala pontifikalna maša, se je približal trenutek, katerega so milijoni ljudi po vsem svetu pričakovali: postavitev zlate krone na glavo Pavla VI. Ko so pevci sikstinske kapele zapeli slovesno antifono: »Corona aurea super caput eius« (Zlato krono na njegovo glavo), se mu je približal dekan kardinalskega zbora kardinal Tisserant in postavil zlato krono na glavo, znamenje trojne in popolne oblasti Kristusovega namestnika na zemlji. Tedaj se je iz morja množice dvignilo ploskanje in vzklikanje novemu papežu, kateri je nato podelil blagoslov »Urbi et orbi«.

S tem je slovesnost kronanja dosegla višek. Obredne slovesnosti je bilo konec in svetega očeta so nato preko trga svetega Petra med nepopisnim ploskanjem in navdušenjem rimskega in drugega ljudstva slovesno prenesli v apostolsko palačo. Posebno pozornost so vzbudili verniki iz Brescie, ka-

terim je tudi Pavel VI. moral večkrat odzdraviti z rokami.

Ko je večerni mrak legel nad večno mesto, so ljudje začeli odhajati s trga svetega Petra na svoje domove v nepozabnim spominom na kronanje 263. naslednika Kristusove Cerkev na zemlji. Berninijev kolonat in pročelje cerkve sv. Petra sta ostala razsvetljena dolgo noč in pričala svetu večno življenjskost in mladost Cerkev.

Dragocena tiara — dar milanskih vernikov

Papež oče in vladar

Na vrhu hierarhične lestve, duhovne vlade in posvečevalne oblasti je rimski škof, ki je sicer gledel posvečevalne oblasti vsem ostalim škofom enak, ki je pa z ozirom na vladarsko visoko nad njimi in nad vso Kristusovo čredo. Vsak katoličan mora dobro znati, da mesto ali služba rimskega škofa ali papeža ni cerkevna, ampak direktno Kristusova ustanova, da ima papež nad vsemi škofi in nad vso Cerkvijo nad pastirji in verniki, nad vsemi skupaj in nad vsakim posameznikom pravo in polno oblast in to ne le v zadevah vere in morale, ampak tudi v zadevah cerkvene discipline in vodstva in da je ta njegova oblast neodvisna ne le od vsake svetne oblasti, ampak tudi od vsakega cerkvenega zbora, tudi če bi tam zborovalo na tisoče in tisoče škofov. Vsak katoličan naj dobro ve, da je rimski škof namestnik Jezusa Kristusa na zemlji; da če se od njega loči, se loči od prave Cerkev, ki je Jezusovo skrivnostno telo, in gre v pogubo.

Zakaj pa ima rimski škof tako visoko prednost? Zato ker je naslednik sv. Petra, tistega apostola, katerega je sam Kristus postavil za poveljarja apostolskega zbora in vse svoje Cerkev. Kako veliko prednost pa je skazal Kristus Petru in kako veliko oblast mu je izročil, je jasno razvidno iz sv. evangelija in drugod.

Sv. evangelist Janez nam poroča, kako sta se Kristus in Peter prvič srečala all videla. Poroča kot očevidec, saj je bil tudi on navzoč.

To je bilo takoj prve dni, ko se je pričelo Gospodovo javno delovanje. Tam pri Jordanu, kjer je Janez Krstnik označil pokoro in s prstom pokazal na Izvor: Glejte, Jagnje božje... To sta slišala Janez in Andrej in sta šla za Jezusom. Andrej pa je imel brata Simona in mu je rekel: veš, da smo našli Mesija. In ga je pripeljal k Jezusu in mu ga predstavil: to je moj brat Simon. In Jezus ga je pogledal in mu rekel: Ti si Simon, Jonov sin, ti se boš klical Peter — Skala.

Veste vsi, da si novoizvoljeni papež spremeni ime. Ko je izvoljen z 2/3 večino glasov, ga vprašajo najprej, če sprejme, in nato, kako se bo klical, in tedaj si novi papež sam da novo ime. Nekoliko je to spomin na spremembo imena prvega papeža, vendar v prvih stoletjih tega ni bilo. Prvi, ki si je ime spremenil, je bil Sergij IV. leta 1009, ki se je prej klical Peter in se ni hotel imenovati Peter II. Bolje, če rečemo, da sprememba imena znači sprememba službe, znači, da postane novoizvoljeni nekako nov mož, mož visoke službe, mož širokega obzorja, velike ljubezni in požrtvovalnosti.

Sv. evangelist Matej nam poroča o tistem, na veke znamenitem prizoru, ko je Jezus tako odvrnil Petru: ... ti si Peter — skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. In tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva, in kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

Iz teh besed našega Zveličarja je jasno razvidno, da ni bil Simon Peter izbran samo za neko častno prvenstvo ali nadzorstvo nad drugimi apostoli, ne, temveč določen za fundament, na katerem stoji vsa zgradba Kristusove Cerkev. In kakor materialna zgradba ne more obstajati brez trdnih fundamentov, tako tudi Cerkev ne brez Petra in njegovih naslednikov. In tako trdno bo stala Cerkev na tem fundamentu, da je peklenska vrata, to je vse sovražne sile, ne bodo premagale. In da bo še bolj razvidna Petrova oblast v ne-

beškem kraljestvu tu na zemlji, je Gospod pristavil: Tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva, moje Cerkev, ki ima nebeški narek naj vodi ljudi v nebo, to se pravi: ti boš v Cerkvi najvišji gospodar in kar koli boš zavezal, to je prepovedal na zemlji, bo tudi pred Bogom veljalo kot prepovedano, in kar koli boš razvezal, dovolil, bo dovoljeno tudi pred Bogom v nebesih. Peter bo torej v Kristusovi Cerkvi pravi in najvišji vladar.

Kdor stoji v Rimu ob grobu sv. Petra, lahko bere visoko gori v veličastni Michelangelovi kupoli vekotrajne Jezusove besede: Ti si Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. O kolikokrat so se v teh 19 stoletjih peklenska vrata zaganjala v to skalo, na kateri je sv. Cerkev pozidana, pa je niso premagali. Zupajmo, tudi sedaj poizkusi peklenskih vrat ne bodo uspeli. Dr. J. UKMAR

Uspeh Kennedyjevega obiska v Evropi

Se noben tuji državnik ni doživel v Evropi tako navdušenega sprejema kot mladi ameriški predsednik Kennedy pretekli teden v Zapadni Nemčiji in posebno še v Berlinu, kjer je doživel pravo zmagovalno zmago. Vse, kar je moglo, je šlo na ulice prisostvovati visokemu gostu, ki se je peljal v avtomobilu skupno s kanclerjem Adenauerjem ter berlinskimi županom Brandtom. Raz okna in balkona so navdušeni Berlinčani metali cvetlice in letake z dobrodošlicami. Dopisniki tiska so poročali svojim listom in agencijam, da je bilo navdušenje milijonske množice nepopisno. Takega sprejema si ni pričakoval niti sam Kennedy, ki je ob svojem odhodu iz Berlina izjavil tole: »Včeraj sem sklenil, da bom zapustil svojemu nasledniku naročilo, ki naj ga odpre v trenutku malodušja. V njem bodo zapisane le tri besede: "Pojdij v Nemčijo!"« — Nato je nadaljeval: »Ameriški narod se včasih sprašuje, če v Evropi cenijo in upoštevajo vse, kar smo storili po letu 1945 zanjo. Če je bil kak dvom, se mi zdi, da je bilo to gotovo zbrisano s toplim sprejemom, ki sem ga doživel te dni.«

PRESEDNIKOVE IZJAVE

Eden izmed razlogov za tako navduse uspehi obisk je iskati v odkritih besedah, ki jih je ameriški predsednik povedal Nemcem in posebno vsem svobodoljubnim Evropejcem. S tem je ovrgel vsa upravičena in neupravičena sumničnja glede ameriške pripravljenosti braniti Evropo z vsemi sredstvi in tudi za ceno lastnega obstoja, s katerimi francoski predsednik De Gaulle opravičuje svoje anahronistične načrte o potrebi po samostojni obrambni sili Francije. Tik pred prihodom Kennedyja v Evropo je De Gaulle odtegnil francoske ladje atlantskemu poveljstvu. Na vse to je ameriški predsednik odvrnil: »Dokler je naša prisotnost (v Evropi) zaželena in potrebna, bodo naše oborožene sile ostale in bomo sprejete obveznosti držali. — Obramba atlantskih držav je bila in je nedeljiva, Združene države bodo tudi za ceno, da spravijo v nevarnost lastna mesta, branile vaša mesta. Kajti da ohranimo lastno svobodo, nam je potrebna tudi vaša svoboda.«

PRED BERLINSKIM ZIDOM

Psihološko najbolj posrečen je bil govor, ki ga je imel predsednik Kennedy na trgu pred berlinskim županstvom in katerega je večkrat prekinila od navdušenja neučakana množica milijona Berlin-

čanov. Sam pogled na vzhodni del mesta, na »kitajski zid« mu je nudil dovolj prilike, da se prepriča o žalostni in turobni sliki bivše nemške prestolnice. Že ko je prišel pred brandenburška vrata, se je začel radovedno ozirati na zapuščene ulice in hiše onkraj »zidu sramote«. Da ne bi preveč videl tja preko, so oboke brandenburških vrat pokrili z dolgimi rdečimi zastavami. Toda kljub temu niso mogli preprečiti, da si ne bi ameriški predsednik mogel na lastne oči ustvariti sodbo o sistemu, ki tam vlada.

Svoje vtise je takole izrazil v govoru pred županstvom: »Naš svobodoljubni sistem res ni popoln. Toda kljub temu ne čutimo nobene potrebe, da bi z zgraditvijo zidu hoteli ljudem preprečiti beg. Berlinski zid je neovrgljiv dokaz, da je komunistični sistem klavrnno pogorel. Nimamo nobenega zadoščenja ga gledati, ker predstavlja grobo žalitev ne samo za zgodovino, ampak za vse človeštvo.«

Nato je nadaljeval: »Na svetu je mnogo ljudi, ki nočejo ali pa ne morejo razumeti razlike med komunizmom in svobodnim svetom. Ti naj pridejo v Berlin! Drugi menijo, da ima komunizem bodočnost. Naj tudi ti pridejo v Berlin. In končno je slišati nekatere v Evropi in še kje drugje, ki pravijo, da se sedaj s komunisti lahko sodeluje. Jaz jim pravim, naj le pridejo v Berlin tudi ti, ki tako mislijo.«

Kljub tem stvarnim načelnim ugotovitvam, je Kennedy vzpodbudil Berlinčane, naj upajo v boljše čase, čeprav je združitev Nemčije in Berlina še daleč in pot do nje težavna. Po njegovem je treba strniti sile svobodnega sveta, da bo lahko s svojo močjo in blagostanjem izpodjedal tla komunizmu v vzhodnih državah na ta način, da bodo tudi komunistični državniki prisiljeni bolj skrbeti za potrebe ljudstva.

Po obisku v Berlinu je Kennedy odpotoval na Irsko, odkoder izhajal njegov rod. Tu je obiskal skromno kmečko hišo, ki jo je pustil njegov ded v prejšnjem stoletju, ko se je izselil v ZDA. Sorodniki so mu ob priliki ponudili tradicionalni čaj.

Nato se je po kratkem postanku v Londonu, kjer se je razgovarjal z Macmillanom, podal na bivanje v Italijo, kamor je prispel v nedeljo 30. junija. Najprej se je nekoliko odpočil v neki vili pri Komskem jezeru, nato je odšel v Rim na razgovore z italijanskimi državniki. Tu je bil v torek dopoldne na obisku pri sv. očetu.

Pogled na množico med kronanjem sv. očeta

KRŠČANSKI NAUK

DELO IN POKLIC

Bog je ustvaril raj in vanj postavil prvega človeka, da bi ga varoval in obdeloval. Ko je Bog ustvaril Evo in jo privedel Adamu, je prvi par blagoslovil in jima rekel: »*Plodita se in množita ter napolnita zemljo; podvrzita si jo in gospodujta ribam morja in pticam neba in vsem živim bitjem, ki se gibljejo na zemlji.*« (I Mojz 1 in 2).

Se pred grehom je torej Bog ukazal ljudem, da morajo zemljo obdelovati in si jo podvreči. V ta namen mora človek porabiti svoje duhovne in telesne zmožnosti, mora torej delati. Z našim delom nekako sodelujemo pri božjem delu. Tudi Kristus, Gospod, je delal v mizarski delavnici v Nazaretu.

Delo je blagoslov za čas in za večnost. Z njim služimo sebi in drugim vsakdanji kruh, ustvarjamo blaginjo in razvijamo svoje sposobnosti. Delo je vir telesnega in duševnega zdravja, varuje nas dolgočasje, nezadovoljnosti in mnogih skušnjav v greh. Delo je obenem vir veselja in zaslug za nabes.

Po grehu prvih staršev pa delo ni samo veselje, postalo je tudi *breme* — pokora za greh. Takrat je Bog izrekel besede: »*V potu svojega obraza boš užival kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, ker si vzeti iz nje.*« (I Mojz 3, 19). A vseeno moramo pridno in vztrajno delati. Od takrat nam je delo nekaka preizkušnja, katero moramo na zemlji prestati in pokora za naše grehe.

Ljudje delajo v različnih *poklicih*. Izberemo si tisti poklic, v katerega nas kliče Bog s tem, da nam je dal sposobnosti zanj, ali nagnjenja ali različne življenjske okoliščine. Da pa bolje spoznamo, v kateri poklic nas Bog kliče, moramo moliti in se posvetovati s pametnimi ljudmi.

Vseh nas *najvišji poklic* je poveljevat Boga, Stvarnika vesoljstva. Ta poklic lahko zmeraj opravljamo, tudi kadar smo bolni ali celo brezposelni.

Glavno pravilo pri izbiri poklica je: Presojaj sebe, presojaj delo, posvetuj se, moli!

Skleni: V šoli in doma bom pridno in vestno delal. Če se mlad navadam lenarjenja in nereda, je zelo verjetno, da nikoli ne bom vesten in marljiv človek.

Iz življenja Cerkve

Pavel VI. se je zahvalil poljskemu predsedniku

Poljska uradna agencija »PAP« je na večer 27. junija objavila sledečo poslanico, ki jo je sv. oče Pavel VI. poslal poljskemu predsedniku Aleksandru Zawadzskemu: »Veseli smo, da smo prejeli Vaše čestitke, ki prihajajo iz dežele, na katero smo bili za dolgo dobo navezani z dragimi spominji in kateri želimo iz vsega srca božjega blagoslova. Globoko cenimo tudi Vaše voščilo za mir med narodi in Vam zagotavljamo, da bo ta nenehni cilj svete rimske Cerkve tudi naša posebna skrb.«

To je prva uradna poslanica, ki jo je kak poveljar svete Cerkve poslal predsedniku Poljske, odkar je ta postala komunistična.

Amnestija v Španiji

General Franko je dne 27. junija izdal splošno amnestijo v počastitev ustoličenja papeža Pavla VI. V proglašeni je rečeno, da amnestija ustreza značaju katoliške države in globokemu veselju španskega ljudstva in vlade ob priliki izvolitve novega papeža.

Sv. oče Pavel VI. odgovoril Hruščevu

Pavel VI. je odgovoril Hruščevu na njegove čestitke s sledečo brzojavko, ki jo je objavila TASS dne 27. junija: »Vaša brzojavka vzbuja v naši duši spomin na ruski narod, na njegovo stoletno in krščansko zgodovino, medtem ko prosimo Boga, da bi ta narod, v svojem blagostanju in dobro urejenem družbenem življenju, dal bogat prispevek k stvarnemu napredku človeštva in stvari pravičnega miru na vsem svetu.«

Dr. Franc Grivec je umrl

V Ljubljani je dne 26. junija umrl dr. Franc Grivec v 85. letu starosti. Pokopali so ga dne 28. junija na ljubljanskih Zalah. Pokojni dr. Fr. Grivec je bil svetovno znan strokovnjak za cirilmetodijske za-

Grobnica papeža Janeza XXIII.

deve. Kot malokdo drug je poznal dobo sv. bratov, njih delo in njih ideje. Odkril je marsikaj novega in napisal o sv. bratih temeljne razprave, ki imajo mednarodni pomen.

Dosedanji papeži z imenom Pavel

Prvi papež z imenom Pavel je vladal Cerkvi od l. 757 do leta 767; proglašen je bil za svetnika. Sele v letih 1464-1471 najdemo Pavla II. Pavel III. je vladal Cerkvi od leta 1534 do leta 1549. Ze šest let kasneje mu sledil Pavel IV., ki je bil poveljar Cerkve od leta 1550 do 1559. Pavel V. pa je vladal Cerkvi v letih 1605-1621.

Volitve papeža v preteklosti

Navajeni smo, da trajajo volitve papeža, konklave, le malo časa. Če trajajo več kot dva dni, se že čudimo. A to je le zadnjih sto let tako. V preteklosti so se volitve pogosto zelo zavlekle. Gregor XVI. je bil leta 1831 izvoljen po 54 dneh, volitve Benedikta XIV. leta 1740 so trajale 6 mesecev, Janeza XXII. so izvolili leta 1316 po dveh letih in 14 dneh.

Da bi pospešili volitve papeža, je papež Gregor X. na vesoljnem cerkvenem zboru v Lionu leta 1274 izdal stroge določbe: Če kardinali v treh dneh ne izvolijo novega papeža, se jim v prihodnjih petih dneh postreže z eno samo jedjo pri kosilu in pri večerji. Če niti v teh petih dneh volitve niso končane, se v naprej postreže kardinalom s kruhom in vodo. — Kljub tem strogim določbam so se vendar volitve papeža, kakor smo videli, pogosto dolgo zavlekle.

Rim

Gospodična Marija Marinšek, ki je tudi v Trstu znana kot Marijina družbenica, a ki sedaj že dolgo let živi v Rimu, je tudi letos zbrala med rimskimi Slovenci lepo vsoto za misijone, ki jih imajo slovenski jezuiti v Indiji. Vsota znaša 38 tisoč lir in je bila nemudoma poslana g. patru Stanku Podržaju v Chandernagore v Indiji. Ta je gospodični Marinškovi odgovoril med drugim sledeče: »Bog Vam plačaj tisočkrat za Vašo lepo misijonsko zbirko 38 tisoč lir. Prosim Vas, da se v mojem imenu tudi drugim, ki so prispevali, zahvalite in vsem poveste, da se jih vsak dan hvaležno v molitvi spominjam. Ker je dandanes toliko naših ljudi raztresenih po svetu in tudi iz Jugoslavije prihajajo premnoge prošnje za pomoč, misijonarji mnogo manj pomoči dobivamo in zato nam je Vaša in rimskih Slovencev pomoč tem dragocnejša. — Tu sem tako zaposlen, da skoro še dihati ne morem. Blagoslovili smo novo šolo, pa je tudi toliko drugega dela. Solarjev imam že 450, učiteljev in učiteljice pa 14.«

Proslava sv. Cirila in Metoda po svetu

Prof. Sahu smo zastavili vprašanje: *Ali Vam je kaj znano, da so kake Cirilmetodove proslave tudi drugod?*

Cirilmetodove proslave se vrše povsod, kjer bivajo slovanski narodi. Ze pred leti, ko se je začelo bližati leto 1963, so se najprej zganili znanstveniki, ki proučujejo apostolsko in znanstveno delo svetih bratov. Saj pač drži, da se s svetima bratoma Cirilom in Metodom začenja kulturna zgodovina slovanskega sveta. Slovenci smo za spoznavanje Cirila in Metoda veliko doprinesli. Omenim samo Kopitarja in Miklošiča. Sredi preteklega sto-

letja je opozoril na sveta brata škof Slomšek. Danes pa ne moremo ne mi, ne ves znanstveni svet mimo prelata dr. Grivca, ki je v mednarodnem svetu priznan kot najboljši strokovnjak v poznanju dela svetih bratov. Številne znanstvene in poljudne publikacije se vrste že nad 40 let izpod njegovega peresa. Potem omenim pastirsko pismo vseh jugoslovanskih škofov, ki je v celoti posvečeno sv. Cirilu in Metodu. Dalje pismo pokojnega papeža Janeza XXIII. vsem slovaškim škofom, številne proslave v Rimu, ne le slovenske, ampak tudi češke, slovaške, hrvatske, u-

krajinske in druge. Znanstveni svet pa je že imel manjši kongres v Makedoniji, od 12. do 16. julija bo kar mednarodni kongres znanstvenikov za slovansko zgodovino v Salzburgu, katerega se bodo udeležili zgodovinarji iz Jugoslavije, Italije, Bolgarije, Rusije, Češkoslovaške, Francije, Anglije in Amerike. Tam se bodo zbrali najbolj ugledni strokovnjaki, ki se bavijo s časom in delom svetih bratov. Ameriški Slovenci bodo imeli veliko proslavo istega dne kot mi na Padričah. V jeseni pa bo znanstveni kongres v Bolgariji.

Bodo za to priliko izšle kake posebne publikacije?

Papežovo pismo slovanskim škofom je izšlo v javnosti. V slovenskem prevodu ga je objavil Katoliški glas. Isti tednik je objavil tudi celotno pastirsko pismo jugoslovanskih škofov. Prelat Grivec je izdal letos pri Mohorjevi družbi v Celju večjo knjigo »Sv. Ciril in Metoda«. Isti prelät je že leta 1927 izdal knjigo Slovanska apostola sv. Ciril in Metod, ki je izšla tudi v češkem, poljskem in nemškem prevodu. Njun pomen za slovansko zgodovino je ta pisatelj poudaril še v knjigah Slovenski knez Kocelj (1938) in Zarja stare slovenske književnosti (1942). Mednarodnemu svetu pa je ta pisec podaril knjigo Konstantin und Method (1960), vire o njih pa v delu Constantinus et Methodius (Zagreb 1960).

Pri nas smo te dni dobili knjižico dr. Stanka Kahneta »Naša učitelja sv. Ciril in Metod«. Na razpolago pa bomo imeli tudi zares lepe razglednice-fotografije o svetih bratih. Te naj bodo v spomin na praznik in za kritje stroškov proslave in popravila cerkve.

Lepa vam hvala in na praznik gotovo pridem.

Gospod župnik Zivec me je še naprosil, naj zapišem, da vabi vse zavedne Slovence s to in z onstran meje, iz mesta in okolice, z Goriškega in od povsod, naj pridejo v nedeljo na Padriče. Naj pokažejo, da so verni in zavedni. Cas, v katerem sta živila in delovala sveta brata, je bil gotovo težji kot pa je današnji. Pa sta vztrajala. Njuno delo je bilo tako temeljito in tako pomembno, da se ga spominja vesoljna Cerkve še po 1100 letih. Mi Slovenci pa smo predvsem poklicani, da to delo ne le občudujemo, temveč da ga ohranjamo in krepimo. Prav današnji čas daje priznanje delu svetih bratov. O čemer danes razpravlja vesoljni cerkveni zbor in išče, kako naj približa Kristusov evangelij vsem narodom, sta sveta brata že vršila pred 1100 leti.

MIRKO MAZORA

Sv. Cirilu in Metodu

Ciril, Metod, solunska sveta brata, kako pregnala sta temo poganstva? Zakaj so Vama narodi Slovanstva, kot drugim ne, odprli v dušo vrata?

Ljubezen okrvavljena bilä je od bratov krivih — volki v lepem zdenju — ob tihem blagoslovljena trpljenju, za božje zmage oplodila tla je.

Znanilca v naših zvokih Blagovesti, s častjo in slavo vajino razlega iz src hvaležnih krepko se prisega: Mi vernim dedom bomo vedno zvesti!

SKRINJAR Jezus Kristus II. DEL

V Trstu je pri založbi Duhovna knjiga izšel II. del premišljevanj, ki jih je sestavil jezuit p. Skrinjar, iz hrvaščine na slovenski jezik pa prevedel Joža Vovk, slovenski duhovnik v ZDA.

O tej knjigi smo že poročali, ko je izšel I. zvezek, ki obsega premišljevanja za vsak dan od adventa do binkošti. Sedaj imamo v roki še II. del, ki nadaljuje premišljevanja od binkošti do adventa. Tako je sedaj delo popolno.

V slovenščini imamo zelo malo knjig za premišljevanje, kakor da bi Slovenci skoro ne poznali te vrste duhovne molitve. In vendar je premišljevanje najvišji način molitve in za trdno duhovno življenje nenadomestljiv. Do sedaj smo imeli v našem jeziku takih knjig tako malo verjetno zato, ker smo vsi segali po tujih, prej po nemških, sedaj po italijanskih, francoskih in še v drugih jezikih. Prav zato se premišljevalna molitev ni mogla razširiti med manj izobraženimi ljudmi, ki tujih jezikov niso obvladali. In to je bila velika duhovna škoda. Sele v zadnjem času skušamo to vrzel nekoliko zamašiti. Med vojno smo dobili nekaj primernih knjig za premišljevanje, namenjenih predvsem mladini KA, ki jih pa sedaj ni več dobiti. V zadnjih letih je najprej Mohorjeva družba v Gorici izdala v lepem prevodu Duhovne vaje sv. Ignacija Lojolskega, sedaj pa je sin sv. Ignacija p. Skrinjar prav po metodi sv. Ignacija sestavil to novo knjigo premišljevanj. Priznati je treba, da je to zelo dobra knjiga za vsakdanje premišljevanje. V drugih jezikih sem do sedaj srečal le malokatero, ki bi ji mogla stati ob strani. Prednosti te knjige so:

1. Prevedena je v lepem slovenskem jeziku, kar ni majhna prednost takih knjig.

2. Ina premišljevanja za vsak dan leta in sicer tako, da sledi nedeljskim evangelijem in glavnim liturgičnim praznikom med letom. V ostalem se zvesto drži evangelija.

3. Premišljevanja niso dolga. Ob njih se lahko mirno ustaviš od 15 do 30 minut, kolikor imaš časa.

4. Polna so lepimi dogmatičnih misli, povezana z liturgičnimi deli cerkvenega leta, cerkvenimi prazniki in prepletena s potrebnimi asketičnimi nauki. V knjigi ni nič sladkobnega vzdihovanja, nič praznih besedi; če le mogoče, pove nauke z besedami sv. pisma. In to je veliko.

5. Cena posameznim zvezkom, ki so precej zajetni, ni visoka, če jo primerjamo z drugimi knjigami te vrste. Posamezen zvezek stane 1200 lir broširan, 1500 vezan. To gotovo ni veliko za tako debelo in tako bogato knjigo.

Moje mnenje je, da bi si to knjigo morali oskrbeti vsi duhovniki, ker jim bo nudila veliko materiala tudi za pridiganje; dalje vsi naši redovniki in redovnice, ki morajo po redovnih pravilih gojiti premišljevalno molitev. A prav bi bilo, da bi si jo oskrbeli tudi vsi drugi, ki se želijo seznaniti s pravim premišljevanjem. To

naj bodo predvsem članice in člani naših katoliških organizacij, Marijinih družb, dekliških krožkov. Ne zamudite priložnosti, ker je naklada te knjige omejena. Ko bo pošla, jo bo pač težko znova ponatisniti.

(r+r)

Ideja svetih bratov Cirila in Metoda med nami

Zadnjič nam je bazovski gospod župnik odgovoril, zakaj so Padričarji postavili svojo cerkev v varstvo svetih bratov Cirila in Metoda. To so pač bila desetletja velikega narodnega prebujenja, ki je imelo svojo korenino v globoki preteklosti. Kakor je France Prešeren za svoj ep Krst pri Savici segel daleč nazaj v prvo slovansko zgodovinsko dobo, tako so se tudi ob tisočletnici smrti svetega Metoda naši očetje in dedi radi spominjali velikih zaslug, ki sta si jih ta dva misijonarja pridobila za nas.

Mal položi dar, domu na oltar ...

Pod tem geslom so po letu 1885 po vseh slovenskih domovih zbirali sredstva za Družbo sv. Cirila in Metoda. Ker po mnogih krajih slovenski otroci niso bili deležni solskega pouka v materinem jeziku, so Slovenci ustanovili posebno družbo, ki je prevzela skrb, da bo iz svojih sredstev poskrbela za slovenske šole tam, kjer jih uradne oblasti niso ustanovile. To je veljalo zlasti za Tržaško in Koroško. Ker je ta družba nastala po letu 1885, ko so se spominjali tisočletnice smrti svetega Metoda, so družbo imenovali »Družbo sv. Cirila in Metoda« in šole pa kar cirilmetodijske. V Trstu je bila taka šola v ulici Montecchi šte. 6 in v današnjem Drevoredu XX. septembra, kjer je danes veleblagovnica Standa. Cirilmetodova šola pri Sv. Jakobu je imela v šolskem letu 1920-21 1831 otrok in 26 razredov. Pač lepo število za tedanji čas in hud očitek za današnje dni. Cirilmetodova šola v Drevoredu pa je morala prekiniti z delom takoj po vojni. Se med vojno pa je imela 619 otrok in 11 razredov. Družba je imela namen, da ustanovi svojo šolo tudi pri Sv. Vidu, a so vojni dogodki to namero preprečili. Prav tako je bila taka šola pri Sv. Barbari. Po prvi svetovni vojni so sledili za slovenske šole težki časi, ostala je le še Cirilmetodova šola pri Sv. Jakobu, ki pa je tudi morala vsled težkih razmer 22. septembra 1930 zapreti svoja vrata. Istega dne 22. septembra 1945 pa je bilo zaključeno poskusno vpisovanje v obnovljeno slovensko šolo. Po petnajstih letih nasilnega molka so slovenska beseda, slovenski otrok in učitelj zopet svobodno stopili z oblastnim dovoljenjem v šolske učilnice. Odziv je bil plebisciten. Tako so naši predniki zaupali in čistili sveta brata, ki sta nam prinesla luč vere in z njo kulturo.

29. septembra bo sveti oče otvoril drugo zasedanje vesoljnega cerkvenega zbora

Papež Pavel VI. je prevzel dediščino svojih prednikov po kateri nadaljuje svoje veliko in težavno poslanstvo

Čim je prišlo z balkona bazilike sv. Petra slovesno oznanilo o izvolitvi milanskega nadškofa kardinala Montinija za papeža, so se takoj oglašili od vseh strani raznovrstni komentariji.

Ves svet je tako zvedel o njegovem rojstnem kraju, o njegovi mladosti, o sorodnikih, o njegovem delovanju kot duhovnik, so-

z njim so se srečali delavci in revni. Njim se ni približal samo visoki cerkveni dostojanstvenik, k njim se je sklonil človek. Sicer ni tu namen dodati kaj novega njegovemu že poznanemu življenjepisju, pač pa postaviti v pravo luč njegovo bogato notranjost, — bogato, a skromno.

Njegova svetost odseva v dolgih

Besede sv. očeta vernikom in ljudem dobre volje

Med slovesnostjo kronanja je papež Pavel VI. imel govore v latinščini, italijanščini in francoščini, nato kratke pozdravne besede v angleščini, nemščini, španščini, portugalsščini, poljščini in ruščini.

V latinskem govoru se je sveti oče javno zahvalil Bogu za dobroto, ki jo je izkazal njegovi ponižni osebi s tem, da ga je povzdignil na Petrov prestol in mu dal »velikansko breme, čeprav zelo dragoceno: namreč katoliško Cerkev, od katere ni nobena stvar na zemlji večja in svetejša.«

Papež je tako nadaljeval: »V prisotnosti celotne Cerkve sprejemamo ključ nebeskega kraljestva, težek in mogočen, zdravilen in skrivnosten; ključ, ki ga je Kristus dal galilejskemu ribiču, kateri je postal apostolom knez. Sprejemamo to breme pred zgodovino pretekle Cerkve, ki ima svoj življenjski izvor pri njemu, Jezusu Kristusu, kateri ji je dal obliko in jo z živo in skrivnostno ljubeznijo podpira in vodi skozi stoletja. Sprejemamo to breme pred zgodovino bodoče Cerkve, ki ne pričakuje od nas drugega kot to, da smo zvesti začetnemu evangeljskemu poslanstvu in resnični tradiciji.«

Nadaljevali bomo z največjim spoštovanjem delo naših prednikov; branili bomo sveto Cerkev pred zmotami, ki pretijo njeni enotnosti in senčijo njeno lepoto; poskusili bomo ohraniti in povečati pastoralno krepost Cerkve, ki je naša mati in učiteljica, ljubeča do zvestih otrok; spoštljiva, razumevala, potrpežljiva in vabča do tistih, ki še niso njeni otroci. Nadaljevali bomo ekumenski koncil; prosimo Boga, da bi ta veliki dogodek povečal vero v Cerkev, da bi prilagodil času njene oblike in jo tako predstavil krščanskim bratom, ki so od nje še ločeni. Z eno besedo, z božjo pomočjo bomo imeli srce za vse: spomnimo se v tem trenutku trepečih sinov, katerih svoboda se tepta.«

Pavel VI. je nadaljeval v francoščini, »kakšna čustva ga vodijo in kakšno ravnanje namerava podvzeti pred katoliškimi skupnostmi, pred ločenimi cerkvami, pred modernim svetom.«

Nato je poveljal lepoto in bogastvo raznih jezikov in obredov katoliške liturgije; pohvalil je vzhodne skupnosti za njihovo zvestobo Rimu. Krščanskim ločenim bratom je dejal: »Do vas se obračamo s spoštovanjem in obenem z veliko željo: z isto željo, ki jo imajo tudi mnogi med vami: pospešiti blagoslovljen dan, ki bo videl, po stoletjih žalostnih ločitev, uresničitev molitve umirajočega Kristusa: Ut sint unum. Naj bodo eno samo!«

Sprejemamo dediščino našega nepozabnega prednika, papeža Janeza XXIII., ki je zbudil na tem polju veliko upanja in naša dolžnost je, da ne povzročimo razočaranj.«

Pavel VI. se je obrnil do vseh ljudi: »Naš namen je nadaljevati začeto delo; pri tem nas bosta vodila resnica in usmiljenje. Toda izven meja krščanstva ima Cerkev še drugo dolžnost: namreč pogovor z modernim svetom. Na prvi pogled bi se zdelo, da je današnji človek vedno bolj tuj vsemu temu, kar zadeva versko in duhovno vprašanje. V resnici pa si moderen svet želi pravice, napredka, ne samo tehničnega, temveč predvsem človeškega; želi si miru, ki naj ne bo samo začasno prenehanje sovražnosti med narodi in med družbenimi sloji, temveč miru, ki naj družijo vse ljudi in vse narode v medsebojnem zupanju. Brez pomisleka trdimo: vse to je naše. Z božjo pomočjo in po zgledu naših prednikov bomo neutrudno nudili človeštvu

zdravila za njegove bolezni, odgovore na njihova vprašanja. Ali bodo poslušali naš glas?«

Ko je končal govor v francoščini, je papež pozdravil »častiljive brate in ljubljene sinove« v angleščini, nemščini, španščini in portugalsščini. Nato je rekel v poljščini: »Poseben pozdrav in blagoslov gre naši Poljski, ki je vedno tako blizu našemu očetovskemu srcu;« v ruščini: »Naša misel se obrača do celega ruskega naroda, kateremu pošiljamo iz

vsega srca naš očetovski blagoslov.« V nemščini je papež rekel: »Poseben pozdrav naj v tem slovesnem trenutku gre tudi zvestim kristjanom nemškega jezika, ki so nam tako dragi. Že leta so nam znane dragocenosti vašega jezika. V našem spominu so živo vtisnjeni romarji vaših dežel z njih globoko in resnično vero, z njih pripravljeno na žrtve, z mnogostranostjo lepih in globokih pesmi, ki smo jih imeli pogosto priliko slišati tu v Rimu.«

DVE POGlavITNI POTEZI

delavcu na vatikanskem državnem tajništvu, o njegovem pastirovanju v Milanu itd. Marsikdo je bil v skrbeh, če bo novi papež sledil »politični liniji« nepozabnega Janeza XXIII. Sicer je novi papež takoj ob izvolitvi jasno spregovoril in pokazal, kakšna bo njegova pot.

Casnikarji so uporabili veliko tipkanih strani za svoje članke, vendar moramo v sedanjem pa-

21. junija ob 11.10

pežu »odkriti« še neko stran, globljo in tudi važnejšo: to je njegova svetost in njegovo srčno dobroto. Tu je njegova skrivnostna in obenem poglavita poteza, ki bo najbolj zablestela na Petrovem prestolu. Potem šele pridejo vse druge vrline: diplomat, izredno izobražen, politik, govornik, človek poln socialnega čuta ter odlični poznavavec potreb sodobnega sveta. Vse to je le komplemenarnost. Pavel VI. hoče biti predvsem papež v najglobljem in najširšem pomenu, tudi onstran meja svojih vernikov.

Videli so ga milijoni ljudi: po Italiji, v Ameriki, v Afriki, z njim so se srečavali nešteti diplomati,

nočnih obiskih pred tabernakljem. Kot duhovnik Kristusov se je tu izoblikoval, od tu njegova velika srčna dobrota in človekoljubnost, od tu njegova prirodna naklonjenost k razumevanju in ljubzenju do bližnjega.

Svetost in dobrota sta za nas dve poglaviti potezi Pavla VI., ki mu bosta odprli srca vseh ljudi

Ni umestna nobena primerjava, ker ima vsak papež svojo lastno osebnost, ki se ne ponavlja. Ne pozabimo pa, da vsakega papeža izbere Bog, kakor hoče in kadar hoče.

Papež Janez XXIII. je presenetil ves svet, ob zori dneva Pavla VI. že opažamo, da se bo to nadaljevalo.

Kot člani in udje katoliške Cerkve doživljamo velike čase, zgodovinske po svojem pomenu in velikih vsestranskih spremembah. Naj bodo tudi naše besede predsednika ZDA Johna Kennedyja: Ponosem sem, da sem katoličan. Bodimo mi prvi vredni teh velikih papežev, ki nas kličejo predvsem h krščanskemu prerojenju, h krščanski ljubezni in razumevanju.

Krščanski Rim, tisti Rim, kjer je prestol Petrovih naslednikov, postaja vedno bolj glavno mesto celega sveta. Semkaj se obračajo tudi nove države, ki žive v poganstvu, semkaj radi zahajajo ločeni bratje, tu naj bo predvsem naš dom. Zato bodimo živi udje te Cerkve, kateri edini je Kristus dal nepremagljivost.

Televizija nam bo večkrat privredla v naše domove prijazen obraz papeža, njegov glas, njegove besede, nam ga bo napravila domačega, bližjega; tudi ekran (videti) bo veliko prispeval k temu zblizanju. Ne bodimo samo gledavci, temveč poslušavci. Poslušavci božje besede, katero nam tako bogato siplje Kristusov namestnik.

Jakomin Dušan

Zakaj papežu čast

Slovenska beseda papež je posneta po grški besedi pápas = oče. Značilno, da že iz najstarejših časov pravijo najvišjemu cerkvenemu poglavarju »oče«, kar pač pomeni, da katoličani ne stojijo pod vlado kakega mrzlega ali krutega oblastnika, temveč pod vlado očeta, ki ima za vso svojo veliko družino ne le krepko roko, ampak tudi toplo in požrtvovalno očetovsko srce. Noben svetni vladar se ni mogel in se ne more ponašati s tem, da bi ga njegovi podaniki klicali očeta. Pravi naziv: »sveti oče« je zaradi njegove svete službe in ker je namestnik najsvetejšega Sina božjega.

Zato je umestno in pravično, da papež v svoji visoki službi primerno nastopa s tistim veličastvom, ki se spodobi namestniku Jezusa Kristusa na zemlji, da svet tudi vidi, kdo je on. Če izzamedo podle kričaje in propagandiste modernega brezboštva, ki hoče svet docela pokvariti, moramo priznati, da uživa sv. oče pri krščanskih in nekrščanskih vladah in narodih ter v resnem znanstvenem svetu velik ugled. Okrog 50 držav ima pri papežu svoje diplomatske zastopnike in obratno, medtem ko se svet za poglavarje kake pravoslavne ali protestantske cerkve še niti ne zmenja. Kako nespametni in obenem hudobni so tisti, ki se spotikajo nad ne vem kakšnim bogastvom papeža in nad njegovimi zlatimi čevlji, ki jih niti nima. To so ljudje, ki imajo svojega predstavnika v osebi Ju-

deža Iškarijota, ki je godrnjal nad dragoceno dišavo, ki jo je Marija Magdalena za Jezusa darovala. To so ljudje, ki se prav nič ne pohujšujejo, če se dajo njih politični voditelji naravnost božansko častiti in razkošno živeti. Kje pa papež! Če bi nekateri naših delavcev tako skromno živeli kakor sv. oče, bi boljše živeli oni in njih družine. In bogastvo, ki je baje nakopičeno v Vatikanu, to so pač zakladi odprti vsemu kulturnemu svetu, ki tam študira zgodovino in umetnost. In če bi vsi svetni vladarji sorazmerno storili v dobre namene, kakor stori papež, bi bilo socialno gorje po svetu veliko olajšano.

Apostoli in prvi kristjani so dobro vedeli, da je Peter njih poglavar. Saj ga evangelisti vedno imenujejo na prvem mestu, saj mu je Jezus sam dajal prednost pred vsemi, saj je on vodil izvolitev novega apostola Matije, saj je on na binkoštni praznik po prihodu Sv. Duha prvi nastopil in nagovoril množico, saj je on storil v Jeruzalemu prvi čudež, saj je on v Jeruzalemski sodnji zastopal in branil apostole, saj je on sprejel v Cerkev prve pogane itd.

Večkrat se sliši stavek: Vrnimo se k virom krščanstva, k prvim kristjanom. V tem smislu vrnimo se tudi mi: k zvestobi cerkveni hierarhiji in vdanosti Kristusovi Cerkvi in Kristusovemu namestniku.

Dr. JAKOB UKMAR

Novomašniško slavlje v Rojanu

V letih po vojni je bilo v rojanski cerkvi že več novih maš, vendar so bile to le maše gostov. Od zadnje slovenske nove maše, ki jo je daroval domačin, je minilo že 41 let.

MASNISKO POSVEČENJE NA PRAZNIK SV. PETRA

V okusno okrašenih župni cerkvi se je zbralo mnogo ljudi, sorodnikov, prijateljev in znancev bodočih duhovnikov. Z veliko pozornostjo smo sledili obredom posvečenja. Cutili smo, da je Cerkev položila v te obrede mnogo skrbi. Posebno nas je prevzelo, ko je škof položil roke na glavo novomašnikov in ko so potem novomašniki poklekali po vrsti pred vse prisotne duhovnike, da so polagali roke na njihovo glavo. Na otipljiv način smo spoznali, da je duhovništvo nekaj enotnega. Ko so od darovanja dalje novomašniki skupno s škofom sodarovali sveto mašo, smo videli, kaj pomeni koncelebracija, o kateri smo v dneh koncila brali v časopisih. Za posebne prilike je tudi tak način skupne daritve svete maše zelo pomemben.

Novomašniki so se popolnoma izročili v službo Cerkve. Pred zaključkom svete maše, je škof novomašnike vprašal, če obljubijo spoštovanje in pokorščino njemu in njegovim zakonitim naslednikom. Vsi so mu odločno obljubili pokorščino.

Po sveti maši so bili novomašniki deležni prisrčnega pozdravljanja in velike pozornosti.

Za našega novomašnika g. Franca Vončina smo pripravili akademijo v Marijinem domu. Na odru je kraljeval lep duhovniški simbol, duhovnikove roke s kelihom v trenutku povzdigovanja, ki ga je pripravil domači umetnik. Razvil se je pisan spored: petje, nagovor, deklamacije, prizori. Najlepši prizor je bila skupinska deklamacija deklet v belih haljah po znani molitvi: Duša Kristusova. Lepo je bilo, ker so pri akademiji sodelovali: zbor, fantje, dekleta, otroci.

NOVA MASA

Takoj naslednjega dne sta bili v rojanski cerkvi dve novi maši. Ob osmih je pristopil k oltarju italijanski novomašnik g. Aleksander Bulic. Nova maša g. Vončina Franca pa je bila ob desetih in pol. Iz župnišča smo ga v sprevedu pospremili do cerkve. Pred odhodom v cerkev

sta po stari slovenski navadi novomašnika pokrižala oče in mati. Kako važno vlogo pri duhovniškem poklicu imajo starši, je pokazal tudi sedanji sveti oče, ki je daroval prvo sveto mašo v plašču, ki je bil narejen iz mamine poročne obleke.

Strežniki so nesli v sprevedu vse, kar je potrebno za daritev: vino iz domačih vinogradov, vodo iz domačega studenca, kelih, ki ga je poklonila Marijina družba in mašno knjigo.

Na cerkvenem pragu ga je s toplimi besedami pozdravila družbenka in mu izročila novomašniški križ, ki ga je novomašnik kleče sprejel in poljubil.

Med sveto mašo je govoril dr. Stanko Janežič o pomenu duhovništva. Zbor je izvajal Hladnikovo triglasno latinsko mašo. Petje je bilo lepo in navdušeno. Cutili smo, da so hoteli pevci kar najlepše sodelovati pri prvi sveti daritvi svojega rojaka, za nekateri tudi sošolca.

Ob koncu svete maše smo zvedeli, da je novomašnik prejel blagoslov od svetega očeta, ki je namenjen tudi vsem, ki so bili prisotni pri sveti maši.

Ko smo se razhajali, smo se zahvaljevali Bogu, da nam je dal novega duhovnika. Pri akademiji je novomašnik dejal, da se bo trudil, da bi bil duhovnik po božji volji.

Sledilo je novomašno kosilo v Marijinem domu. V dvorani so izginili sedeži in na njihova mesta so prišle lepo pripravljene mize. Novomašno kosilo se je razvilo v lep župnijski praznik. Pri kosilu sta bila oba novomašnika z župnijsko duhovščino in mnogimi slovenskimi duhovniki, ter novomašnikovim sorodnikom. Bil je pravi »agape« — ljubezensko kosilo. Slišali smo več napitnic, ki so poudarjale pomen slavlja in željo, da bi sledile še druge nove maše.

Nova maša je razgibala vso župnijo. Mnogi so na en ali na drug način sodelovali pri pripravah na novo mašo. Zelo je prišla do izraza družinska povezanost slovenske župnijske skupnosti. Ta družinska povezanost naj bi se trajno ohranjala, ker bo prinašala bogate sadove in zlasti božji blagoslov.

Novomašnik bo v nedeljo 7. julija ob devetih daroval v rojanski cerkvi sveto mašo za vse svoje dobrotnike in za vse, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravah na novomašno slavlje.

S. Z.

Pozdrav novomašniku pred župno cerkvijo

Sv. brata Ciril in Metod sta prižgala luč vere pri slovanskih narodih Ohranimo živ ta plamen v skušnjavi materializma in brezbržnosti

Ob tisočstoletnici

PRED 100 LETI

Pred sto leti je ves slovanski svet praznoval tisočletnico prihoda sv. bratov Cirila in Metoda na slovanska tla. Največje slovesnosti so se vršile v Velehradu na Moravskem, kjer je bil nekoč sedež velike moravsko-panonske nadškofije sv. Metoda. Tam stoji še danes veličastna cerkev, ki hrani svetnikove telesne ostanke in je cilj številnih romarjev.

To pomembno obletnico so takrat z navdušenjem praznovali tudi Slovenci. Vsi tedanji slovenski časopisi so prinašali članke o sv. bratih. »Slovenske večernice« družbe sv. Mohorja za l. 1863. so bile posvečene solunskima bratom. V Pragi je izšel istega leta prvi slovanski življenjepiš o sv. Cirilu in Metodu, pa čeravno v prevodu iz češkega jezika. Prof. Majciger je pripravil lepo opremljeno izdajo, ki še danes dela čast vsaki knjižnici. V Celovcu je izšla kar cela zbirka pesmi v praznovalni slovanskih blagovestnikov. V Ljubljani je v jubilejnem letu zagledala luč zanimiva knjiga »Zlati Vek ali Spomenica na čast sv. Hermagoru in Fortunatu, sv. Nikolaju in sv. Cirilu in Metodu« izpod peresa skupine ljubljanskih duhovnikov.

Slovanski narod je žal pogrešal moža, ki je to visoko obletnico že veliko let poprej skrbno pripravil. Škof Anton Martin Slomšek je komaj nekaj mesecev prej zatisnil oči ter se iz nebes veselil sadov svojega dela za češčenje svetih bratov. Določil je bil že kraj, kjer naj bi se praznovala tisočletnica. Namreč v dekaniji cerkvi v Jarenini, kjer se je še hranila kapelica, v kateri je baje maševal sv. Metod, ko je skozi naše kraje potoval v Rim. V načrtu je imel celo novo cerkev na Slovenskem v čast sv. Cirila in Metoda. K praznovanju tisočletnice med Slovenci je veliko pripomogla tudi bratovščina sv. Cirila in Metoda, katero je bil Slomšek ustanovil že l. 1851. in se je v tem času močno razširila ne le med Slovenci, ampak tudi na Moravskem.

K temu je treba dodati, da je novo navdušenje zajelo slovanski narod za sveta brata, ko so dvajset let pozneje praznovali tisočletni spomin smrti sv. Metoda (885). Temu je dal pobudo in okvir sam papež Leon XIII. s svojo znamenito okrožnico »Grande munus« (1880), s katero je češčenje in praznovanje sv. Cirila in Metoda razširil na ves katoliški svet. To je bila velika pridobitev, kajti do takrat so sv. brata častili skoraj samo Slovani. Od rimsko-katoliške Cerkve nista bila namreč še niti slovesno proglašena med svetnike. Do 10. stoletja tako slovesno proglaševanje ni bilo sploh v navadi. Vemo ljudstvo je najprej samo začelo častiti posamezne svetnike; cerkev je to ljudsko češčenje najprej dopuščala, potem pa tudi dejansko potrjevala.

Od tega leta dalje je praznovanje sv. Cirila in Metoda začelo dobivati tudi bolj posvetni narodni značaj. Tako je bila ustanovljena šolska »Družba sv. Cirila in Metoda«. V Trstu je ta družba vzdrževala znano slovansko šolo, ki je mnogim našim ljudem iz mesta in dežele posredovala splošno svetno izobrazbo. Iz tega časa je tudi podružna cerkev na Padričah, edina v naši okolici, ki je posvečena sv. Cirilu in Metodu in pri kateri se bo obhajala letošnja proslava. Po drugi strani pa je Slomškova bratovščina dobila novo obliko, ko je bilo l. 1891. ustanovljeno »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije«, kakor si je to zamislil olomuški nadškof Stojan, ki je tako prevzel in nadaljeval Slomškovo delo za zedinjenje ločenih bratov. Še danes je to glavna mednarodna verska organizacija za vesoljno cerkveno edinost. Njena zasluga so zlasti veliki mednarodni kongresi za cerkveno edinost na Velehradu, ki so se vrstili skoraj do druge svetovne vojne.

LETOSNJE PROSLAVE

Letošnje proslave tisočstoletnice bodo, kot kaže, povsod bolj skromne, ker slovanski narodi, stiskani v svoji domovini po brezbožnih režimih, ne bodo mogli skoraj nikjer na primeren način praznovati ta visoki jubilej. V Sloveniji so škofje proglasili Cirilmetodovo leto. Za ljubljansko škofijo ima to še poseben pomen, odkar jo je pokojni papež Janez

XXIII. povišal lansko leto v nadškofijo ter ji ob tej priložnosti dal za glavna zaščitnika prav sv. Cirila in Metoda. Jugoslovanski škofje so prav tako že v preteklem letu izdali posebno pastirsko pismo »O slovanskih blagovestnikih sv. Cirilu in Metodu«. Brez dvoma bodo vse proslave v domovini bolj duhovnega značaja.

Zato smo Slovenci v zamejstvu ter slovenski izseljenci po svetu poklicani, da damo temu važnemu dogodku tudi nek viden zunanji izraz. In temu naj pripomore tudi naša Cirilmetodova proslava na Padričah pri Bazovici. K dostojnemu praznovanju nas sili že sam najsvetejši Prestol v Rimu. Saj je pokojni papež Janez XXIII. kot svoj zadnji uraden akt naslovil prav vsem škofom slovanskih narodov Apostolsko pismo »Magnifici eventus« z dne 11. maja letos, v katerem visoko praznuje 1100 letnico prihoda slovanskih bratov na Moravsko. Ne bo zato morda odveč, če k temu spisu dodamo še nekaj podatkov o češčenju sv. bratov v preteklosti.

ČEŠČENJE SVETIH BRATOV V ZGODOVINI

Ce letos praznujemo spomin sv. bratov Cirila in Metoda, ni to le iz kakih narodnih ali kulturnih razlogov, ampak predvsem zato, ker sta solunski brata najprej velika svetnika in še zato ker sta luč krščanske vere in kulture prižgala tudi našim narodom. Lahko mirno rečemo, da so sv. brata častili že pred njuno smrtjo kot sveta moža vsi, ki so ju poznali.

O svetosti sv. Cirila ni bilo nikoli nobenega dvoma. Ves njegov nastop, njegovo govorjenje in delovanje je razodevalo svetnika in modrijana. V tem se strinjajo vsi najstarejši viri. Latinski življenjepiš sv. Cirila, spisani kmalu po njegovi smrti v Rimu (869), pravi, da so ga Rimljani s papežem na čelu spoštovali kot svetnika. Kot svetnika so ga častili zlasti ob pogrebu pa tudi potem, ko je bil že v grobu. Papežev knjižničar Anastazij, ki je sv. Cirila osebno poznal in tudi v Carigradu poizvedoval o njegovem življenju, ga v svojih pisnih slavi kot svetega, resnično apostolskega moža.

Sv. Metod je imel bolj težavno nalogo. Urediti je moral moravsko-panonsko nadškofijo, ki so si jo prilastevali nemški

škofje. Večkrat je moral odločno nastopiti in braniti svoje pravice. Zato je imel tudi mnogo nasprotnikov, ki so mu očitali celo krivoverstvo in nepokorščino rimskemu papežu. Seveda popolnoma po krivici. Njegovi učenci, ki so gotovo dobro poznali svojega učitelja in nadškofa, so ga vedno spoštovali kot svetega moža. Tako tudi moravsko ljudstvo, sredi katerega je deloval, ga je že v življenju spoštovalo kot svetnika, po smrti pa se je to češčenje še bolj okrepilo. Nekateri učenci so brez dvoma skrivaj še ostali na Moravskem in čuvali spomin na sv. brata.

Javno češčenje sv. Cirila in Metoda se je pa začelo pozneje. Pri stolni cerkvi v Olomucu je bil l. 1310. postavljen oltar

njmá v čast. V isti škofiji so l. 1380. začeli slovesno obhajati god sv. Cirila in Metoda kot zapovedan praznik in sicer 9. marca. V ustanovnem pismu samostana Emaus v Pragi (1347), ki ga je češki kralj Karol IV. dal zgraditi nalašč zato, da bi se tam vršila služba božja v slovanskem jeziku, se sv. brata štejeta kot češka zavetnika.

Tudi med južnimi Slovani se je češčenje sv. bratov kmalu razširilo. Dva stara slovanska življenjepisa, eden o sv. Cirilu, drugi o sv. Metodu, spisana kmalu po njuni smrti, ju slavita za svetnika. Tako imenovani Asemanijev evangelistar ali staroslovanski evangelij iz 10. st. ima v svojem cerkvenem koledarju že praznik sv. Cirila (14. februarja) in sv. Metoda (6. aprila). Tudi v Rusiji so že zgodaj poznali praznik solunskih bratov. Tako nam priča Ostromirov evangelij (okoli l. 1050) in še razni drugi rokopisi iz 12. st. (mineje).

Med južnimi Slovani rimskega obreda, med Hrvati in Slovenci, so verjetno tudi že učenci sv. Cirila in Metoda razširjali češčenje obeh slovanskih apostolov. Slovansko službo božjo so seveda opravljali po rimskem obredu (glagoljaši). Glagolske bogoslužne knjige, ki so jih rabili Hrvatje, imajo god sv. Cirila in Metoda na dan 14. februarja skupaj s sv. Valentinom. Dokazano je, da so najstarejši do sedaj ohranjeni rokopisi teh knjig iz 13. in 14. st., ki se pa opirajo na starejše iz 10. in 9. st. Torej so Hrvatje častili sveta brata že kmalu po njuni smrti.

Verjeti smemo, da so že tudi panonski Slovenci zgodaj začeli častiti sv. brata. Saj so prišli z njima v neposreden stik,

A. KOSMAČ

ko sta sv. brata delovala med njimi. Nekaj Metodovih učencev se je moglo zateči tudi v naše kraje in tako pospeševati češčenje sv. bratov sredi naših prednikov. V oglejskem patriarhatu niso mogli zadržati na posebne težave, ker oglejski patriarhi niso nikoli naravnost nasprotovali delovanju sv. bratov. Tudi so se v oglejskem patriarhatu ohranili, zlasti v Istri, številni hrvaški duhovniki glagoljaši. Nekaj glagoljašev je bilo vedno tudi med Slovenci. Saj so se ohranile bogoslužne knjige in rokopisi po raznih krajih. Tudi sam Valvazor (l. 1689) trdi, da se je služba božja na mnogih krajih po Kranjskem obhajala po glagolsko, pa čeprav morda ni bilo nikoli splošno v navadi. Nekoliko čudno se zdi, da je po naši zemlji tako malo cerkva, posvečenih sv. Cirilu in Metodu. Po drugi strani pa jih je razmeroma veliko posvečenih sv. Klemenca, kar bi dalo razumeti, da se je tu častil spomin na sv. brata. Morda so naši ljudje zato radi obhajali god sv. Valentina (14. februarja), ki sovpada s praznikom sv. Cirila.

Vsekakor zanimivo je dejstvo, da so imeli Slovenci svoj oltar in beneficoij sv. Cirila in Metoda v daljnem nemškem mestu Ahenu in so tja romali naši ljudje še v 18. stoletju, ko se je tudi doma okrepilo javno češčenje sv. bratov. Zdi se torej, da to češčenje sredi našega naroda ni nikoli povsem prenehalo in se je razvijalo od 10. st. dalje. Višek navdušenja je to češčenje doseglo, kot že rečeno, za časa škofa Slomška.

Velika notranja sorodnost duha in značaja je vezala Slomška na slovanska apostola. Vse tri je spremljala osebna svetost, želja po notranji prenovitvi naroda v Kristusu, ljubezen do vseh teptanih in preganjenih ter sporazum med narodi. Zdi se nam, kot bi vse tri apostole slišali v istem tonu in skoraj z istimi besedami braniti naš preganjeni narod in jezik, v katerem naj se Bog časti in narod prosvetljuje. Da je tudi Slomška preganjala ljubezen do vseh narodov, je razvidno iz dejstva, da si je zamislil svojo bratovščino na mednarodni stopnji ter jo pridno širil tudi med neslovanskimi narodi.

Ta velika sorodnost duha in idej je torej napravila iz Slomška velikega častivca slovanskih blagovestnikov. Škoda, da ni dal svoji bratovščini bolj izraziti organizacijski značaj, kar bi ji omogočilo uspešnejše delovanje in ustvarjalo učinkovitejšo vez med člani.

KAKO NAJ CASTIMO SVETA BRATA CIRILA IN METODA

Glavne nasvete nam daje že sam pokojni papež v svojem zadnjem Apostolskem pismu, v katerem praznuje 1100 letnico prihoda sv. bratov na Moravsko. Sv. brata prikazuje kot junaka zvestobe Apostolskemu prestolu v Rimu. V času, ko se je zaostril spor med Focijem in papežem, Ciril in Metod, čeprav sama zavodna Grka, nista niti malo pomisljala, kaj jima je storiti. Nista iskala za svoje načrte potrditve v Carigradu, kjer bi brez dvoma dosegla brez najmanjše težave svoj namen. Izbrala sta težavnejšo, vendar edino pošteno pot, ki je vodila k sv. očetu v Rim. S tem sta si tudi pridobila papežovo naklonjenost. Do sv. očeta sta ohranila tudi pozneje, v najtežjih trenutkih, največje spoštovanje in sinovsko vdanost, čeravno sta morala svoje stališče junaško zagovarjati in braniti.

Apostolsko pismo nam še prikazuje sveta brata kot pogumna zagovornika in branitelja vesoljne krščanske edinosti. Molila sta in delala, da bi Slovani ostali vdani nerazdeljeni vesoljni Kristusovi Cerkvi. To je bila oporoka sv. Cirila, ki je pred svojo smrtjo v Rimu goreče molil, naj bi Bog Slovane ohranil v edinosti vere in cerkve. Tako so duhovno oporoka sv. Cirila in Metoda razumeli njuni učenci, ki so ob Metodovi smrti pogrebne cerkvene molitve opravili v latinskem, grškem in slovanskem jeziku. Podobno priporoča tudi nam sv. oče papež zlasti molitev in delo za zedinjenje kristjanov.

To delo za cerkveno zedinjenje se zdi nujno in potrebno še posebno danes, ko se tudi na političnem polju nevarno prebujata spor med Vzhodom in Zapadom. Ko bi prišlo do resnične sprave med krščanskim Vzhodom in katoliškim Zahodom, bi morda popustila tudi vojna napetost in se tako utrdil mir v tem delu sveta.

Cirilmetodijska ideja o vesoljni edinosti v Kristusovi ljubezni pa hrani v sebi tudi zelo učinkovito življenjsko kal verske prenovitve krščanskih dežel. Saj ni mogoče, da bi ljudje, ki se resnično posvetijo delu za edinost in ljubezen med brati, ostali še naprej hladni in ravnodušni za vso duhovno revščino, ki je okrog njih. Zato bo tako delo imelo kot nujno posledico poživitev verskega duha med nami, podobno kakor resnično doživeta misijonska ideja pomeni že za same krščanske narode velik blagoslov.

Temu prizadevanju se mora še pridru-

žiti želja, čimboljše spoznavati življenje in delo naših blagovestnikov, spoznavati tudi njih dediščino, glagolsko bogoslužje, ki je bilo nekoč razširjeno tudi med našim narodom. Prav je, da ta oblika bogoslužja najde primerno mesto v našem srcu, dokler ne bo spet dobilo domovinske pravice tudi v naših cerkvah. V letu cerkvenega koncila, ko živi ves katoliški svet v svetem pričakovanju, kako se bo Cerkev znala spet približati tudi današnjemu svetu atomske dobe ter mu posredovati Kristusovo blagovest, moremo računati tudi s to možnostjo ter naš narod ogreti za sveta izročila njegovih prednikov. Do naših bratov na Vzhodu pa bomo našli pot, če bomo znali ceniti tudi njih vzhodno slovansko bogoslužje, ki se je v vsem veličastnem sijaju ohranilo v srbski, bolgarski, makedonski, ukrajinski, ruski in beloruski cerkvi.

Naš mali narod nima za seboj velike zgodovinske tradicije. Svojo življenjsko nalogo pa mora tudi on izvršiti. Morda je božja Previdnost prav nas namenila, da kot most posredujemo med Vzhodom in Zapadom ter velike narode zblizamo med seboj. Visoki jubilej svetih slovanskih pravečiteljev, ki sta delala in se žrtvovala tudi med našimi predniki, nas ponovno opominja, da more imeti Bog tudi z nami svoje načrte. Na nas stoji, da jih pogumno ter v primernem času izvršimo. To bo najlepša proslava 1100 letnice prihoda sv. Cirila in Metoda na slovanska tla.

Proslava na Padričah

SPORED

VERSKI DEL:

ob 16. uri: slovesen vstop novomašnika na kraj proslave; sveta maša na prostem, ki jo bo opravil letošnji novomašnik g. Vončina Franc; po maši novomašniški blagoslov in mnogoletje sv. očetu, škofom, duhovnikom in ljudstvu.

KULTURNI SPORED:

ob 17. uri: združeni cerkveni zbori s Tržaškega; slovanska apostola (zborna deklamacija); beseda k prazniku: prof. Vinko Bellič; nastop slovenskih tržaških skavtov; moški zbor z Gorškega; CIRIL IN METOD MED SLOVANI (dramski nastop tržaških dijakov); ob 19.30: koncert tržaške godbe Padovan.

NAVODILA:

- Vsak udeleženec proslave naj si pri dušnih pastirjih poskrbi spominsko knjižico, ki bo služila pri verskem in kulturnem sporedu.
- Lepo vabimo udeležence, da počastijo sv. Cirila in Metoda v obnovljeni cerkvi na Padričah. Dopoldne bo v njej sv. maša ob 10. uri.
- Poskrbite, da pridete na Padriče raje prej, da ne bo gneče na avtobusih zadnje ure. Iz Trsta vozijo avtobusi vsake pol ure. Avtobusna postaja je blizu glavne tržaške železniške postaje. Od Ferietičev pa preko Opčin, Trebnj na Padriče pa ob 13.40, 14.05, 15.00, 15.30 in 15.50.
- Na kraju proslave bo izborna preskrbljeno z dobro kapljico vina, hladnimi pijačami in seveda tudi s pršutom.
- Domača dekleta bodo prodajala spominske razglednice sv. bratov Cirila in Metoda in kraja proslave.
- Narodne noše bodo sprejete z velikim veseljem prav iz vseh krajev. Na odru jih čaka častno mesto.
- Ves čisti dobiček bo šel za kritje stroškov.

Prva slovenska matura v Celovcu *Na počitnice!*

V nedeljo 23. junija so koroški Slovenci obhajali zgodovinsko pomemben dan; zbrali so se v dvorani Delavske zbornice in z mogočno akademijo proslavili prvo slovensko matura na Koroškem. Kajti dejstvo je, da so na Koroškem imeli do sedaj le nemške srednje šole in da so šele letos prišli do mature prvi maturanti na slovenski realni gimnaziji, ki so jo ustanovili po zadnji vojni v Celovcu. Bilo jih je 16 in ob njih so se zbrali ostali dijaki slovenske gimnazije, profesorji, starši, prijatelji, zastopniki civilnih in cerkvenih oblasti in množica koroškega ljudstva. Prišel je deželni glavar Wedenig, jugoslovanski konzul Trampuž, zastopnik škofa msgr. Blüml in še toliko in toliko drugih gostov.

Akademijo so pripravili dijaki pod vodstvom svojih profesorjev, predvsem prof. Cigana, ki je z dijaki naštudiral bogat program pesmi in tudi nastop tamburaškega zbora. Izmed bogatega programa naj omenim Jefejevo prisego, kantato p. Hugolina Sattnerja, fantovski zbor, ki je zapel štiri pesmi, in celotni mešani zbor gimnazije (kakih 200 pevcev), ki je za zaključek zapel pet pesmi. Udeleženci akademije pričajo, da je bilo izvajanje dobro in zbori vseskozi na lepi višini.

Akademija in z njo prva slovenska matura na Koroškem je zbudila zanimanje

ne samo med Slovenci nego tudi med Nemci, ki so o njej poročali, in prav tako tudi v Ljubljani, saj ji je Delo posvetilo celo uvodnik. Prva matura je pač pomemben dogodek za slovensko manjšino na Koroškem, ker priča o življenjski njihove gimnazije, ki uživa lep ugled med sličnimi šolami v Celovcu in je žela priznanje tudi pri najvišjih šolskih oblasteh zaradi svoje solidarnosti in dobrega napredka v pouku. Istočasno je pa upanje vsem Koroščem, da bodo iz te gimnazije v bodoče izhajali slovenski izobraženci, dobro pripravljeni za nadaljnje študiranje na univerzah in tudi narodno zavedni, da bodo hrbtenica narodnemu življenju slovenskih Korošcev, saj narod brez inteligence danes ne more obstati.

Ko se veselimo s Korošci ob tem njihovem veseljem napredku in jim čestitamo, se sprašujemo, zakaj ni tukaj med nami v Italiji več tako kot je bilo prva leta po vojni. Zakaj ni več nekdanjega navdušenja za slovensko šolo? Zakaj ni več ob koncu šolskega leta veličastnih akademij, kot so nekoč bile? Odpovedala sta istočasno Trst in Gorica. To ni dobro, kajti ni dovolj, da mladina študira, mladina se mora tudi drugače usposabljanje za življenje. Če se na srednji šoli ne ogreje za kulturno delo, se tudi pozneje ne bo.

Komunistični „vrh“ v Berlinu

Komaj dva dni za Kennedyjem je prispel v Berlin sovjetski ministrijski predsednik Hruščev. Zahodni politični opazovalci so najprej mislili, da gre enostavno za protitež Kennedyjevemu obisku in da je praznovanje 70-letnice komunističnega prvaka Vzhodne Nemčije Walterja Ulbrichta le navadna pretveza. Toda ko so začeli v vzhodni Berlin prihajati še drugi komunistični prvaki iz vzhodnoevropskih držav (Gomulka, Novotny, Kadar, Živkov in drugi), je postalo jasno, da gre še za kaj važnejšega kot za navaden propagandističen obisk. Hruščev je sklical v vzhodnem Berlinu prvi komunistični vrh vseh tistih prvakov, ki so v ideološkem sporu med Moskvo in Pekingom odločno na strani Hruščeva. Zaradi tega baje ni prišel romunski prvak Georgij Dež, ki je bil prvotno najavljen. O njem govorijo, da se je zadnje čase precej oddaljil od Moskve in da simpatizira s komunistično Kitajsko. Kot dokaz navajajo dejstvo, da je glasilo romunske KP »Iskra« edino iz vzhodnih evropskih držav objavilo neko protestno pismo kitajske vlade sovjetski. Poleg tega je romunska vlada spet poslala svojega veleposlanika v Albanijo.

Zakaj je torej Hruščev sklical svoje zveste pristaše v Berlin? To je vprašanje, ki si ga zastavljajo politični strokovnjaki na Zahodu. Po okoliščinah soodeč, gre Hruščevu za to, da utrdi svoj politični položaj, ki se je v zadnjem času

nekoliko omajal. Ker je pred dumi (5. julija) ravno srečanje med sovjetskimi in kitajskimi komunisti v Moskvi, se sklepa, da je bil glavni predmet razpravljanja na berlinskem sestanku kitajsko-sovjetski spor.

Že itak negotove odnose med Moskvo in Pekingom je še bolj poostril izgon treh kitajskih funkcionarjev, ki so širili po sovjetski prestolnici pismo kitajskih komunistov sovjetskim z dne 14. junija, v katerem odkrito obtožujejo Hruščeva izdajstva mednarodnega komunizma.

Tudi kongres komunističnih žena se je v Moskvi zaključil z odkritim razdorom med obema spornima strankama.

Eiffelov stolp je zabeležil 323 samomor

Kako radi izbirajo obupanci Eiffelov stolp v Parizu za svoje samomorilne namene, je razvidno iz dejstva, da so dne 27. junija zabeležili že 323 samomor. 46-letna Violette Couret se je vrgla raz stolp v globino in bila na mestu mrtva kakor vsi drugi, ki so na isti način šli pred njo v smrt. To je nad vse žalosten rekord slavnega stolpa.

V Rusiji so izdali prvi atlas Marsa

V Sovjetski zvezi so objavili prvi atlas Marsa, ki vsebuje 474 fotografij. Posneli so jih leta 1956, ko je bil Mars najbližji Zemlji, znanstveniki in astronomi iz opazovalnic na Kavkazu, Pamirju in v puščavi osrednje Azije.

»Veste, ljudje so danes taki: na počitnice morajo, čeprav bi se doma boljše počutili in bi se res odpočili — in bolj poceni bi vse šlo. A ne vzdržijo doma. Proč od doma, da se vsaj nekaj spremeni: da se lahko razkričijo, se raztegnejo, deno v kratke hlačke... čeprav ni lepo in ne okusno, še manj pa pošteno. Vse to ne igra velike vloge. Glavno je, da gredo, da se pokažejo, da se otrasejo za nekaj časa skrbi!«

Tako mi je na postaji razlagal železničar, ki je sam mislil na počitnice na daljni Siciliji in je vsak dan priča, kako se ljudje trudijo, da na natrpanih vlakih dobijo kaj prostora in se odpeljejo.

Počitnice so v današnjem času potrebne. O tem ne more biti dvoma. Prav je tudi, da se ljudje kje po svetu otrasejo vsakdanjih skrbi in si okrepijo moči.

Velikokrat se zgodi, da se ljudje na počitnicah res otrasejo mestnih skrbi, prahu in sitnosti; istočasno se pa otrasejo vseh dolžnosti; do sebe, do bližnjega in do Boga. Kje ostane sveta maša? molitev v prosti naravi in ob čistem zraku ali ob okrepčilih vodi? Včasih tudi za poštenost ni več časa; še manj pa za čisto navadne predpise olike in sožitja.

In to ni prav! Večkrat slišimo odgovor otrok: nisem bil pri maši, ker smo šli na izlet. Kje se je pokvaril? Na počitnicah. In še bi lahko naštevati.

Počitnice, prosta narava in brezskrbnost morajo človeka utrditi v dobrem, ga zblížiti z Bogom, povezati z naravo in ljudmi. Če se obratno zgodi, ne moremo govoriti o oddihu, o počitku in o počitnicah.

L. Sk.

Zakaj ustvarjajo toliko povprečnih filmov?

Italijanska kinematografija doživlja s finančne strani veliko krizo. Dva največja producenta imata preko pet milijard deficita. In v tem malo prijetnem ozračju je bilo ustvarjenih (nekaj jih še snemajo) kakih petdeset filmov, ki naj pomenijo upanje za ponoven dvig.

Največje je število filmov, ki nudijo varietetske predstave. Teh je kakih deset, torej več kot jih more občinstvo prebaviti. Seveda postajajo vedno manj lepi in vedno manj zanimivi, kajti najboljši so skoro vedno prvi. Tovrstne filme so začeli izdelovati kar serijsko. To dokazuje, da manjkajo originalne ideje in da se preveč računa na strpnost občinstva. Eden ali dva taka filma na leto bi bila kar dovolj. Skrajno so naveličali tudi tako zvani zgodovinski filmi, to se pravi filmi, ki zajemajo snov v starodavnih zgodovinskih ali svetopisemskih dogodkih in jo potem obravnavajo tako, da se skoro v celoti poslužujejo domišljije, tako da je v filmu skoraj vse izmišljeno. Teh filmov izdelujejo danes še nešteto in ni čuda, če ne dosegaajo zaželenega trgovskega uspeha.

Tako zvane komedije so zelo prijetne za občinstvo, vendar jih ni lahko izdelovati; saj zahtevajo dobro snov, odlični scenariji, skrbno pripravljeno režijo in dovršene igravce. In to ni lahko doseči. Razen tega pa poverijo producenti režijo takih filmov povprečnim režiserjem in se zato lahko že vnaprej ve, kakšne »umetnine« bodo nastale.

Filmi, ki navdušujejo producente, so tudi dokumentarji. Velik uspeh, ki ga je doživel Jacopettijev »Pasji svet«, je mnoge spodbudil, da so se odločili za to vrsto. In tako pride na filmsko tržišče vse polno dokumentarjev, ki so si bolj ali manj podobni. Jasno je, da ne morejo doseči posebnega uspeha: najboljši in najvažnejši prikazuje prvi, vsi drugi so le nekako ponavljanje.

Naštelj bi lahko celo vrsto filmov, ki ne dosegaajo niti povprečnosti in ki ne delajo časti italijanski kinematografiji. Štiri petine italijanskih filmov so škodljivi, bodisi z umetniškega stališča, bodisi s trgov-

skega. Koliko jih je sedaj dobrih? »Il Gattopardo«, ki ni še prišel na tržišče, »Sequestri in Altona«, »Il mafioso«, »Stirje neapeljski dnevi«, »Proces v Veroni«. Naj omenimo še skrivnosten Fellinijev film o katerem se še ne ve ničesar; toda ta režiser ni do sedaj ustvaril še nobenega slabega filma, zato tudi od tega lahko pričakujemo kaj posebnega.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

Če hoče italijanska kinematografija živeti še naprej, če se hoče ponovno dvigniti, mora misliti predvsem na kakovost, ne pa na število. Ako ni mogoče ustvariti več dobrih filmov, naj se vsaj ustvari manj slabih. Če bo hodila še naprej po tej poti, bo zgubila v svetu tisti sloves, ki si ga je v zadnjih letih pridobila.

Mira

R A Z N O Radio Trst A

Devet mrtvih pri atentatu v Palermu

V nedeljo 30. junija sta dva težka atentata v Palermu zahtevala smrt devetih oseb. Razbojniške tolpe so nastavile v dva avtomobila vrste »Giulietta« peklenke stroje in pustile avta na ulici. Prva bomba je eksplodirala pred neko garažo v trenutku, ko sta na ulici bila dva peka. Zapazila sta dim, ki je uhajal iz avta. Obvestila sta paznika garaže in v trenutku, ko so se vsi trije približali avtu, je v notranjosti eksplodiral peklenki stroj. Dva sta bila na mestu mrtva, tretjega upajo še rešiti. Drugi težki zločin se je dogodil nekaj ur pozneje, ko so karabinerji zapazili v neki ustavljeni »Giulietti« jeklenko polno plina. Zastražili so avto in skušali jeklenko odstraniti. Pri tem pa je prišlo do eksplozije, pri kateri je bilo ubitih sedem karabinerjev, večinoma mladih ljudi s številnimi otroki.

Ti krvavi dogodki so težko odjeknili med prebivalstvom in zbudili povsod veliko ogorčenje. Tudi ministra Leone in Rumor sta poslala v imenu vlade sožalje družinam padlih.

Kdaj bo konec »mafie« in njenih krvavih zločinov?

»Krompirjeva vojna« v Franciji

V Bretaniji na Francoskem je zaradi izredno dobre letine krompirja tako padla cena krompirju, da ga kmetje ne morejo prodati in ga kar stresajo po ulicah. Medtem ko stane v Parizu kg krompirja 80 stotink, ga v Bretaniji ne morejo prodati niti po 10 stotink. »Krompirjeva vojna« se je razširila tudi na jug. V Avignonu so kmetje stresli na ulice na desetine ton krompirja. V Paimpolu čaka na postaji 51 vagonov z 840 tonami krompirja, ki nimajo še kupca.

ISKRICA

Stari ljudje govorijo o tem, kar so delali, mladi o tem, kar delajo, nespametni o tem, kar bodo delali.

(Pananti)

Enkrat so ljudje zašli v revščino, ker so premalo zaslužili, danes pridejo v revščino, ker preveč izdajo.

Dne 7. julija - Vsi na skupno proslavo na Padriče!

Msgr. R. KLINEC:

Slovenske Marijine kongregacije

Ob 400-letnici Marijinih družb

V drugi polovici prejšnjega stoletja se je med goriškimi Slovenci izvršil korenit duhovni preokret: prebudila se je narodna zavest, močno se je razvila narodna prosveta, a z novimi idejnimi tokovi so udarale v deželo tudi liberalne ideje, vsled česar se je nevdržno rušilo dotodanje življenje, ki je slonelo na krščanstvu, in porajal se je nov duhovni svet, ki je grozil postati, če že ne sovražen, tuj krščanski miselnosti. V nevarnosti je bila zlasti mladina. Nevarni razvoj je bilo mogoče zajeziti le tako, da se v ljudstvu poglobi katoliški svetovni nazor in da se vse zdrave sile povežejo v skupni organizacijski okvir. Potrebne so bile posebne organizacije, ki bi poglabljale versko življenje, a ki bi se istočasno lahko udeleževale tudi na narodnem, prosvetnem in socialnem področju. In take so bile marijanske kongregacije.

a) MLADENISKE MARIJINE DRUŽBE

Marijine družbe niso vzklicale na Goriškem na ukaz od zgoraj, temveč iz ljudstva samoga, in sicer najprej med moškimi in nato med ženskami, prej na deželi, zatem v mestu. Zato pa so bile zares ljudske, splošno priljubljene in spoštovane.

Prva kongregacija, ki je vzklicala v slovenskem delu goriške škofije, je bila mladeniška Marijina družba v Črničah. Dekan Anton Cibič je dne 7. maja 1895 pisal nadškofu Alojziju Zornu: »Imeli smo v Črničah misijon in priporočali mladeničem prejemanje sv. zakramentov. To bi dosegli, če bi zbrali mladeniče v kako cerkveno družbo, ker, kar je posamezemu težko, postane v družbi z drugimi lahkije.« Zato je prosil nadpastirja, naj dovoli, da se v Črničah ustanovi Marijina družba za mladeniče, kar je nadškof tudi storil s pismom z dne 25. maja 1895.

Črniškemu zgledu so leta 1901 sledili: kamenski župnik Josip Kosce, ki je pod okriljem Brezmadežne in sv. Alojzija ustanovil mladeniško Marijino družbo v Kam-

njah; levski kurat Josip Grilanc in podgorski kurat Josip Golob, ki sta ustanovila slične kongregacije v Levpi in Podgori.

Za kmečkimi fanti so stopili pod Marijino zastavo dijaki in izobraženci. Zanimivo pa je, da je marijansko gibanje med dijaki sprožil mlad gojence deškega semenišča »Andreanuma«, črniški rojak in član črniške mladeniške kongregacije, Leopold Cigoj, ki je dne 22. maja 1905 pismeno naprosil nadškofa, naj se pod okriljem Brezmadežne in sv. Andreja ap. ustanovi v semenišču dijaška kongregacija. Dne 11. junija je nadškof kanonično ustanovil kongregacijo, ki je odlično uspevala pod vodstvom semeniškega prefekta in poznejšega kateheta Ivana Rejca. V tej kongregaciji so bili včlanjeni številni dijaki goriških državnih šol. Leta 1913 so si gojenci Slovenskega Alojzijevešča pod vodstvom prefekta Cirila Sedeja osnovali lastno Marijino družbo v zavodu samem. Medtem je nadškof Sedej otvoril novo malo semenišče in poveril vzgojo patrom jezuitom, ki so takoj ustanovili posebno Marijino družbo za malosemeniščnike.

Pravtako so imeli bogoslovci v centralnem semenišču od l. 1910 dalje svojo lastno Marijino družbo.

Marijine družbe so si vtirale pot v razne stanove in marijanska ideja je prodrla tudi med slovenske goriške izobražence. Bogoslovni profesor dr. Josip Srebrnič jih je povezal v posebno kongregacijo za izobražence in nadškof Sedej je dne 2. junija 1908 kanonično ustanovil to vodilno goriško Marijino družbo in ji določil za sedež svojo škofijsko kapelo, da se je tudi sam lahko udeleževal njihovih pobožnosti in dajal pobude njihovem delovanju.

Medtem so se v podeželju ustanovile še druge fantovske kongregacije, kot npr. v Batujah (1911), v Kanalu (1911) in v Kromberku (1912).

Prva svetovna vojna je docela uničila mladeniške kongregacije. Po vojni je bilo treba silnih naporov, da so se zaradi splošne podivjanosti in skrajno neugodnih razmer obnovile vsaj nekatere fantovske Marijine družbe. Polagoma so se ustanovljale nove kongregacije, tako v Štjaku (1925), na Ravnici (1926), v Kobjeglavi

(1927), v Drežnici (1928). Ko je fašizem zatrl vse prosvetne organizacije, se je slovenska katoliška mladina še nadalje zbirala okrog Marijinih zastav. Tako se je leta 1929 ustanovilo kar pet kongregacij: v Budanjah, v Črnem vrhu, v Dornberku, v Šturjah in v Sv. Križu. To pa je povzročilo še hujše fašistično preganjanje in na voditelje Marijinih družb so kar deževali opomini, zasliševanja, zapori, konfinacije. Kar je ostalo po fašizmu, je docela uničil med drugo svetovno vojno komunizem.

Previdnost božja je tedaj poverila prav Gorici častno nalogo, da ohrani neugašeno za boljše čase plamenico mladeniških kongregacij: leta 1951 je č. g. Mirko Mazora osnoval Mladeniško Marijino družbo, ki se prav te dni prenavlja v novo življenje. Mladeničem, ki so ali ki nameravajo postati člani te kongregacije, kliče: Castna je dediščina, ki so jo vam zapustili rodovi predhodnikov v 70 letih fantovskih kongregacij. Strnite se s ponosom krog praporja vaše Marijine kongregacije, visoko ga dvignite in nesite ga bojišim časom naproti!

TRŽAŠKE NOVICE

„LADJEDELNICA“ V DOLINI

Zadeva ladje dolinskih fantov je znana po vsem Bregu in tudi po Trstu. V tem smislu ima dolinski krožek pravo prvenstvo, saj se ni dosedaj še nihče spomnil na kaj takega.

Ko so pripeljali ladjo v Dolino (pravzaprav ji vsi pravijo »barka«) je na pogled bila nekaj starega in razpadajočega. Sedaj pa je nekaj drugega; dolinski fantje so pod vodstvom svojega mladega in podjetnega župnika g. Grmeka ter s pomočjo raznih veščakov iz Trsta in Milj napravili pravi čudež. Kmalu bo prišel motor, še zadnja popravila, barvanje, potem pa, hajd po morju! Ladja lahko vozi 20 ljudi. Če pa jo bodo po vsem tem delu fantje vozili, ali jo bodo prodali »v višje name-ne«, je to njihova stvar.

Dejstvo je, da je ta ladja prinesla fantom veliko veselja, navdušenja in povezanosti. Priznati jim moramo, da ni samo to njihovo delo, za seboj imajo že lepo uspele nastope, razne večere. Najbolj zanimivo je, ko sedijo v svojem sedežu okrog mize in razpravljajo o vseh mogočih problemih. Tu hočejo pokazati svojo zrelost in razsodnost. Sicer se to dogaja bolj v zimskih večerih, sedaj, kot rečeno, je v ospredju ladja. Vaščani gledajo to novost, radi se kaj posemejejo na ta račun, kaj pripomnijo. Neki možakar mi je rekel: V tem krožku so sedaj naši najboljši fantje in starši smo prav zadovoljni; rajši kot da bi se potepali po cestah ali po gostilnah, naj se zbirajo tam.

Upamo, da bomo kmalu poročali o splošni dolinske ladje ter se tako tudi mi veselili z dolinskimi fanti.

Obiskovavec

Trst dosti resnih tekmecev, med njimi Kopenhagen, Zürich in tudi sam Dunaj. Tudi princ iz Devina je ponudil zemljišče za novo zgradbo. Gotovo bo še dokaj dela in skrbi ali prvi korak je storjen. In upajmo tudi mi, da se uveljavi v tem novem centru tudi kak naš znanstvenik.

GORIŠKE NOVICE

Tržaške občinske finance

Perspektive občinskih financ postajajo zaradi velikih izdatkov za osebje za posojila in za razne druge obveznosti iz leta v leto resnejše. Samo izdatki za osebje znašajo sedaj predvidoma 7 milijard 270 milijonov lir ali več kot vsi občinski dohodki skupaj.

Ako pomislimo, da porabijo druge občine, tudi v velikih mestih približno 35-40 odstotkov za osebje, vidimo jasno, da je pri nas v Trstu precej drugače. Bati se je zato, da bo občinski davek postal osterjši v prihodnjih letih. Upati je, da ne bo prizadel manj premožnih slojev.

Kako odpraviti te ogromne izdatke za osebje, katerega so prepolni uradi, je veliko vprašanje, ki se ga bodo morali prej ali slej resno oprijeti naši občinski upravitelji. K proračunu so se oglašili različni svetovavci večine in opozicije.

Volilni zakon za deželni zbor

V Trstu se je izvedelo, da so te dni demokratski parlamentarci predložili tajništvu poslanske zbornice osnutek volilnega zakona za bodoči deželni zbor, ki se bo volil, ako ne bo kakih komplikacij, še letos. Zakon predvideva pet volilnih okrožij: Trst, Gorica, Videm, Pordenone in Tolmeč. Sedeži bodo razdeljeni po proporcionalnem sistemu. Predvideva se izvolitev enega deželnega poslanca na vsakih dvajset tisoč prebivavcev in tudi manj. Tako naj bi imela Gorica 7 poslancev, Pordenon 12, Tolmeč 6, Trst 15 in Videm 21. Prva seja novoizvoljenega deželnega sveta naj bi se vršila v sejni dvorani tržaške občine. Predsedoval bo najstarejši izvoljeni svetovavec. Nato bodo svetovavci izvolili predsednika deželnega sveta in ožji odbor (8 stalnih odbornikov in 2 namestnika) po približno istih zakonih, ki veljajo za izvolitev županov in provincialnih in občinskih odborov. Tržaški prizivni dvor (na sodišču) bo nadzoroval volitve. Znaki list bodo predloženi na tržaški prefekturi. Vsak volivec bo lahko, če bo goraj omenjeni osnutek tudi sprejet, določil dva preferenčna glasova v goriškem in tolmeškem okrožju, tri v ostalih okrožjih.

Razveseljev dogodek

Novi center za nuklearno fiziko, ki se bo v kratkem nastanil v bližini Miramara, je prav velik dogodek za naše mesto.

Prof. Pavel Budini s tržaške univerze ima velike zasluge za to, da so tudi mednarodni odločilni faktorji izbrali za sedež prav naše mesto ob Jadranu. Bodoči inštitut bo preko dunajske atomske agencije povezan direktno z OZN. Zadovoljstvo v tržaških znanstvenih krogih je zelo veliko, predvsem če pomislimo, da je imel

Razstava otroških risb

V torek se je zaključila v prostorih slovenske šole v ulici Sv. Frančiška prva razstava slovenskih otrok osnovne in nižje srednje šole.

Kdor si je ogledal ta dela, je lahko priznal veliko prizadevanje malih umetnikov. Motivi so raznovrstni. Prevladujejo žive barve ter več risb z motivi o pevcih in grebcih.

Zeleti je, da bi se taka razstava ponavljala vsako leto in da bi registrirala več obiskovavcev.

RAVNATELJSTVO Nižje trgovske strokovne šole pri Sv. Ivanu v Trstu, ulica Caravaggio 4 sporoča, da se je vpisovanje v I. razred enotne srednje šole za dijake, ki so v poletnem roku zaključili V. razred osnovne šole, pričelo 1. julija 1963 in se bo zaključilo 25. julija 1963. Za dijake, ki imajo popravne izpite, se vpisovanje za isto enotno srednjo šolo zaključuje 25. septembra 1963.

Rimski sledovi v Ljubljani

Pri obnovitvenih delih na Titovi cesti, glavni ljubljanski ulici, so odkrili severni vhod v staro rimsko Emeno. Vhodna vrata so že odkopali. Izkopavanja bodo stala 20 milijonov dinarjev. V zadnjem času so v Ljubljani odkopali važne zgodovinske spomenike. Med drugim so našli: prvi keltski grob, ki izpričuje, da je ime Emona, iz katerega je nastalo ime Ljubljana, keltskega izvora. Prav tako so odkrili še druge predmete iz keltske dobe.

Skušnja uči, da je treba večasih zatisniti eno oko, nikoli pa obeh.

(A. Graf)

Novomašnik g. Franc Vončina

Blagoslovitev novega župnišča v Jamljah

Že večkrat smo poročali o razvoju župniškega življenja v kraški župniji, ki jo tvorita dve vasi Jamlje in Dol. Odkar so pred leti dosegli državno priznanje župnije, so se župljani odločili vrgli na delo, da postavijo tudi nov dom za župnika. Na velikonočni ponedeljek leta 1961 je g. župnik blagoslovil temelje novega župnišča in od takrat do danes je nova zgradba rastla sicer počasi, a vztrajno. Res je, da dela pri zgradbi niso še povsem dokončana, še marsikaj manjka, vendar je že toliko dovršenega, da bo v nedeljo 7. julija blagoslovi novoga župnišča. To bo opravil goriški nadškof, ki bo prišel tudi zato, da podeli zakrament sv. birne otrokom ob 6. uri zvečer.

Načrte za župnišče je napravil arhitekt G. Riavis iz Gorice in sicer zelo funkcionalno, da bo v župnišču prostora ne samo za stanovanje duhovniku, nego tudi za župniško pisarno in za dvorano za razne sestanke mladine. Zidarska dela so se vršila pod vodstvom arh. ing. Makuca iz Gorice in geom. Cvetka Nanuta iz Standra. Največ pa so prispevali s prostovoljnimi delom domači ljudje iz Dola in Jamlj in pa seveda g. župnik sam Joško Stanta, ki je nemalokrat bil za zidarja, kleparja, tehnika, električarja in še za marsikaj drugega. Poudariti velja, da v današnjih dneh, ko vseh povsod pomagajo pri zidanju novih objektov država, občina, pokrajina, ni od tega nobena dala niti lire pomoči. Tem več pohvala gre zaradi tega vsem tistim, ki so v naših časih, tako malo naklonjenih idealizmu, ravno tukaj pokazali toliko več idealizma in nesebične požrtvovalnosti.

Važnost župnišča za redno dušnopastirsko življenje ni potrebno, da poudarimo. Saj brez stalnega in dostojnega doma tudi župnik ne more primerno delovati, če je pa prisiljen, da stanuje zunaj fare ali da se stiska v skromnih in vlažnih sobah najete hiše. Prav tako so potrebni tudi prostori za življenje organizacij v župniji, ker vemo, da je ravno pomanjkanje prostorov morda največja ovira, da se ne morejo v večji meri razviti katoliške organizacije po deželi. Z novim župniščem bodo najstarejši župljani videli znova ostvarjen svoj sen o župnišču, ki je že pred prvo svetovno vojno bilo dom njihovega vsakokratnega župnika.

V Jugoslavijo lahko nesemo samo 3000 dinarjev

Po novih predpisih, ki so jih izdale jugoslovanske carinske oblasti, smejo lastniki potnih listov vzeti s seboj v Jugoslavijo največ 3000 dinarjev v bankovcih po 100 din. Ob izstopu pa ne smejo imeti pri sebi več kot 1500 din v bankovcih po 100 din.

ISKRICE

Ce te kdo prvič opehari, je krivda njegova; če te pa drugič, je krivda tvoja.

(arabski pregovor)

Včasih se je lažje boriti z nasprotnikom, kot pa živeti v miru s prijateljem.

(A. Korda)

Večina ljudi porabi prvo polovico življenja, da si pokvari drugo.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Fani Breščak namesto cvetja na grob † Ivana Breščaka 3.000; gdč. M. Z., Gorica 3.000; družina Podgornik namesto cvetja na grob † gospe Komel 2.000; gdč. R. P., Gorica 1.000; gospa Zinka Lapanja 5.000 lir.
Vsem iskren Bog povrn!

Romanje v Marijino Celje

Bliža se letošnje skupno romanje. Pozivamo vse romarje, da si pravočasno poskrbijo vse potrebno za potovanje. Sedaj imajo na kvesturi veliko dela, zato naj nihče ne odlašajo dovoljenja na zadnje dni. Spominjamo ponovno:

1. Vsak romar si sam poskrbi potno dovoljenje ali direktno pri domači policiji ali po Cit-u v Trstu (trg Unità 5). Kdor še tega ni napravil, naj stori takoj.

2. Vsak naj si sam kupi šilinge v Trstu, ali pri Cit-u ali pri drugih menjalnicah; 100 šilingov je približno 2.400 lir.

3. Kdor še ni poravnal stroškov (skupno 20.500 lir), naj stori takoj; zadnji dan bo 10. julija.

4. Na vpisnem mestu povejte, s kom želite v vlak skupaj potovati; tudi to takoj!

5. Do nedelje 21. julija dobite vsi udeleženci romarsko knjižico. Odpotujemo z vlakom iz Trsta v četrtek 25. julija zjutraj ob sedmih.

Na Dunaju imamo 27. in 28. julija vsi skupno postrežbo v restavraciji Schwechaterhof v ulici Landstrasse št. 97. Tam se lahko srečate s svojimi dunajskimi znanci v času kosila in večerje.

ROMARSKO VODSTVO

OBVESTILA

RAVNATELJSTVO Državne srednje šole, ul. Frausin 12 - Trst (Sv. Jakob) sporoča, da je čas za vpisovanje v I. razred do 25. julija. Tajništvo je odprto vsak dan od 9. do 12. ure.

DUHOVNE VAJE V GORICI

Za fante bodo v Gorici duhovne vaje od ponedeljka 26. avgusta zvečer do četrta 29. avgusta zjutraj in sicer v zavodu sv. Družine v Don Boscovi ulici, 32. Vodil jih bo dr. L. Suster.

Za dekleta bodo duhovne vaje od 29. avgusta zvečer do 2. septembra zjutraj pri uršulinkah v Palladievi ulici.

OBVESTILO za III. red in Marijino družbo. Vodstvo tretjega reda v Gorici sporoča, da bo romanje na Sv. Višarje v ponedeljek in torek dne 5. in 6. avgusta. Odhod bo s trga pred kapucinsko cerkvijo, v ponedeljek 5. avgusta ob 7. uri zjutraj. Vse, ki se želite udeležiti tega dnevnega romanja, prosimo, da se vpišete pri p. Fidelisu, pri kapucinih v Gorici. Vpisovanje bo do 22. julija, ker moramo vedeti za število romarjev zaradi avtobusa.

Mesečni shod v juliju bo tretjo nedeljo 21. julija ob 4. uri popoldne v stolnici. — Shod bo skupen tudi za Marijino družbo.

III. DUSNOPASTIRSKI TECAJ ZA ZAMEJSKE DUHOVNIKE bo na Barbani dne 4. in 5. septembra t. l. s sledečim sporedom:

Sreda dopoldne: Duhovnik in oznanjevanje božje besede — predava msgr. J. Jamnik.

Popoldne: Duhovnik in priprava mladine na lastno družino — predava dr. J. Zdešar.

Četrtek dopoldne: Duhovnik spovednik — predava msgr. dr. L. Skerl.

Popoldne: Duhovnik in organizacije — predava g. Nace Kunstelj.

Udeleženci naj se čimprej prijavijo na naslov: Fr. Močnik - Via don Bosco 11 - Gorizia. Ker je število sob na Barbani omejeno, bodo imeli prednost tisti, ki se bodo prej prijavili. Prijavitelji bodo prejeli pozneje posebna navodila.

ROMANJE NA SV. VIŠARJE priredi Apostolstvo molitve v Gorici v nedeljo 4. avgusta. Vpisovanje pri g. Kleindienstu na Travniku.

NATECAJ ZA MESTA NA SREDNJIH SOLAH. Solsko skrbništvo nam je poslalo obvestilo, da je v navadnem dodatku Uradnega lista št. 152 od 8. junija 1963 objavljen razpis natečaja na podlagi spraveval za 1065 mest na srednjih solah. Besedilo natečaja je na vpogled tudi na šolskem skrbništvu v Gorici, ul. Carducci.

Dr. VRTOVEC JOŽE (jr.)

specialist
za ustne in zobne bolezni
asistent
na zobozdravniški univerzitetni kliniki
v Padovi
FRST ul. Mercadante 1/I
vogal ul. Carducci - ul. Milano
tel. 68349

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici